

Pozivajuće učenje (Invitational learning)

Općenito

Pozivajuću teoriju (**invitational theory**) prvi je uveo [William Purkey](#), 1978. godine¹⁾ te se njome opisuje **obrazovni okvir** odnosa učenja/poučavanja **temeljen na ljudskim vrijednostima, odgovornosti i sposobnostima**. Riječ *pozivajuće (inviting)* je odabrana jer dolazi od latinske riječi *invitare*. U prijevodu to znači “ponuditi nešto korisno za razmatranje”, ali definicija implicitno uključuje “etički proces koji obuhvaća neprekidne interakcije među ljudima”²⁾.

Učenje se u kontekstu pozivajućeg učenja razmatra u društvenom kontekstu, gdje bi **učenici trebali biti pozvani od strane učitelja da razvijaju svoje potencijale**.

Što je pozivajuće učenje?

Pozivajuća teorija temeljena je na dvije teorijske osnove³⁾:

- **Perceptivna tradicija (The Perceptual Tradition)** (“ljudsko ponašanje je rezultat jedinstvenog načina na koji pojedinci gledaju na svijet”⁴⁾)
- **Teorija pojma o sebi (Self-Concept Theory)** (“govori o tome kako je ponašanje posredovano načinom na koji pojedinac vidi sebe te da takvi pogledi služe i kao uzrok i kao posljedica ljudskih aktivnosti”⁵⁾)

te na četiri pretpostavkama⁶⁾: vjerovanje (da će pojedinac pronaći svoj najbolji put za ostvarenje ciljeva), poštovanje (drugih budući da su sposobni, vrijedni i odgovorni), optimizam (budući da ljudi posjeduju gotovo neograničen potencijal u svim područjima ljudskog djelovanja), te intencionalnost (namjerno djelovanje kako bi se ponudilo nešto korisno za druge).

Ovaj ljudski potencijal treba razvijati kroz obrazovni proces, kojeg karakterizira tzv. **pet P-a**. *Pet P-a* predstavljaju **okolinske faktore** koji utječu na nečiji uspjeh ili neuspjeh u obrazovnom procesu, ovisno o tome koliko su *pozivajući*. Purkey je *poziv* opisao kao “*sažetak poruke, verbalne ili neverbalne, formalne ili neformalne, koje su poslone učenicima s namjerom potvrde njihove odgovornosti, sposobnosti i vrijednosti.*”⁷⁾ *Pet P-a* su⁸⁾:

Ljudi	Mjesta	Politike	Programi	Procesi
Učitelji i obrazovno osoblje	Fizički aspekti škole i razreda	Pisana i nepisana pravila o procedurama	Kurikulum za učenike	Kako se ostala četiri P-a provode

Svaki od *pet P-a* mogu, ovisno o tome kako *pozivajući* uistinu jest, biti službeno dodijeljeni jednoj od četiri različite kategorije⁹⁾:

	Nenamjerno	Namjerno
Nepozivajuće	Ljudi, mjesta, politike, programi i procesi vođeni dobrim namjerama , ali čine više štete nego koristi. Na primjer, opsjednutost nepotrebnim formalnostima, šovinističko ponašanje ili nenamjerno slanje obeshrabrujućih signala učenicima.	Ljudi, mjesta, politike, programi i procesi fokusirani na učenikovim nedostacima ili namjerno diskriminiranje što rezultira time da se osjećaju manje vrijednima.
Pozivajuće	Ljudi, mjesta, politike, programi i procesi koji nisu svjesni razloga njihovog uspjeha ili neuspjeha. To ih čini nedosljednima i učenicima je teško ugledati se na njih kao na modele i oponašati ih.	<i>Pet P-a koji su pozivajući i znaju i mogu prilagoditi njihovo pozivanje kad je to potrebno. "U idealnom slučaju, faktori ljudi, mjesta, politike, programa i politike trebaju biti toliko namjerno pozivajući kako bi stvorili svijet u kojem je svaki pojedinac srdačno pozvan da se fizički, intelektualno i emocionalno razvije."</i> ¹⁰ Na ovoj idealnoj razini korištenja pozivajuće teorije, ona postaje nevidljiva i čini se da zahtjeva jako malo truda, iako to nije istina. To je tzv. plus faktor (plus factor) .

Optimalno, svaki od *pet P-a* trebao bi biti namjerno pozivajući.

Koje je praktično značenje pozivajućeg učenja?

Purkey-evim riječima:

- *"ni jedan aspekt obrazovanja nije važniji od osjećaja nastavnika da je individualan učenik važan, vrijedan i može učiti u školi"*¹¹.

Teorija pozivajućeg učenja predlaže da, kako bi se olakšalo učenje, učenicima treba **pružiti okolinu (pet P-a) koja je optimalno pozivajuća**. Elementi koji će to osiguravati su poštovanje, povjerenje, optimizam i intencionalnost te bi oni trebali biti dio svakog obrazovnog procesa.

Ali za ostvarenje toga, pojedinac mora početi raditi na sebi i naučiti biti:

- **Osobno pozivajući sa samim sobom** - što znači da pojedinac mora doslovce početi s učenjem kako bi postao pozivajući samom sebi. To uključuje donošenje **ispravih odluka** u životu, **opuštanje**, posvećivanje **slobodnog vremena** stvarima u kojima uživa, redovito **vježbanje**, provođenje vremena s **prijateljima**, rad s **prirodom** itd. Tek nakon razumijevanja tog koncepta, pojedinac može to ponuditi drugima.
- **Osobno pozivajući s drugima** - biti pristojan i brinuti za **osjećaje drugih** i njihova uvjerenja, **dijeliti** njihovo uzbuđenje i sreću.
- **Profesionalno pozivajući sa samim sobom** - biti svjestan svoje **profesije** i njezinih **etičkih aspekata**, pokušati napredovati u povezanim profesionalnim **vještinama** i **znanju**, čitati literaturu, pisati članke, **prisustvovati konferencijama** itd.
- **Profesionalno pozivajući s drugima** - odnositi se prema ljudima kao vrijednim individuama, djelovati pažljivo, etično te s **puno poštovanja prema svim pet P**, ali isto tako **snažno promicati iste stavove** prema drugima, profesionalno surađivati s drugima, ostati optimističan te se **ponašati etično**.

Ključne riječi i najvažnija imena

- **Pozivajuća teorija, poziv, poštovanje, povjerenje, optimizam, intencionalnost, pet P-a, namjerno/nenamjerno, pozivajuće/nepozivajuće, osobno/profesionalno pozivajući sa samim sobom/s drugima**
- [William Purkey](#)

Literatura

[Purkey, William Watson. An Introduction to Invitational Theory. Journal of Invitational Theory and Practice 1\(1\): p5-15. 1992.](#)

[Smith, Kenneth H. Invitational Education: A Model for Teachers and Counsellors. Australian Catholic University Faculty of Education Trescowthick School of Education \(Victoria\).](#)

[Finger, Susan D. & Pape, Tess M. Invitational theory and perioperative nursing preceptorships. AORN Journal, October 2002.](#)

[Hunter, M. & Smith, Kenneth H. Inviting school success: Invitational Education and the Art class. Journal of Invitational Theory and Practice, 2007.](#)

[Arceneaux, Clayton J. Multicultural Education and Invitational Theory: A Symbiosis. Journal of Invitational Theory and Practice, 1\(2\). 1992.](#)

Pročitaj više

[Purkey, William W. What Is Invitational Education and How Does It Work?](#)

[Purkey, William W. An Overview of Self-Concept Theory for Counselors](#)

[Purkey, William W., & Novák, John M. Inviting school success: a self-concept approach to teaching and learning. Wadsworth Pub. Co., 1984.](#)

[Purkey, William W., & Novák, John M. An Invitational Approach to Conflict Management](#)

[Purkey, William W., and Smith, J. Invitational Learning for Counseling and Development. ERIC/CAPS, 2108 School of Education, University of Michigan, Ann Arbor, MI., 1990.](#)

[Purkey, William W. & Novak, J. Education: By invitation only. Bloomington, IN: Phi Delta Kappa, 1988.](#)

[Purkey, William W. & Stanley, P.H. Invitational teaching, learning and living. Washington, DC: National Education Association, 1991.](#)

[Purkey, William W. & Strahan, D. B. Inviting Positive Classroom Discipline.](#)

[Journal of Invitational Theory and Practice.](#)

Recentna literatura

1)

Purkey, William Watson. *Inviting school success: a self-concept approach to teaching and learning*. Wadsworth Pub. Co., 1978.

2)

Smith, Kenneth H. *Invitational Education: A Model for Teachers and Counsellors*. Australian Catholic University Faculty of Education Trescowthick School of Education (Victoria).

3) 4) 5) 6)

Purkey, William Watson. *An Introduction to Invitational Theory*. *Journal of Invitational Theory and Practice* 1, no. 1: 5-15, 1992.

7)

Finger, Susan D, and Tess M Pape. *Invitational theory and perioperative nursing preceptorships*. *AORN Journal* 76, no. 4: 630, 633-642, October 2002.

8)

Purkey, William W., and And Others. *Invitational Learning for Counseling and Development*. ERIC/CAPS, 2108 School of Education, University of Michigan, Ann Arbor, MI., 1990.

9)

Smith, Kenneth H. *Invitational Education: A Model for Teachers and Counsellors*.

10)

Purkey, William Watson. *An Introduction to Invitational Theory*. *Journal of Invitational Theory and Practice* 1(1): p5-15. 1992.

11)

Purkey, W. W. *Self-concept and school achievement*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall. 1970.

From:
<https://www.learning-theories.org/> - **Learning Theories**

Permanent link:
https://www.learning-theories.org/doku.php?id=hr:instructional_design:invitational_learning&rev=1389036115

Last update: **2023/06/19 15:49**

